

A kutatócsoport tagjai elvégezték a munkatervben vállalt feladataikat.

Az összes, a kutatás témájában közreadott tudományos közleményeik száma: **205**.

A publikációk rangos szakfolyóiratokban és tanulmánykötetekben jelentek meg magyar és idegen nyelven, hazai és külföldi nemzetközi kiadványokban. A *kánonképződés folyamatai*... témakörben megtartott konferencia-előadások összesített száma **130**. Konferencia-előadásait hazai és külföldi nemzetközi konferenciákon tartották meg a projektben előirányzott, a kutatócsoport által szervezett tudományos rendezvényeken, ill. egyéni meghívott előadóként. Az írásban megjelent közlemények, valamint az elhangzott előadások összesített száma: **335**. Kollektív kiadványok/különszámok: **7**. Összes önálló monográfiáik/köteteik száma: **7**.

1. Saját, a támogatásából megrendezett és társrendezésű tudományos konferenciák

A kutatócsoport – átütemezéssel, a járványhelyzet ellenére - az eredetileg vállaltaknak megfelelően **4 saját rendezésű nemzetközi** (köztük két többnyelvű) **konferenciát** rendezett, ill. egy társrendezésű és egy, a kutatáshoz kötődő konferenciát.

2018. április 26. – Nyitra a nemzetközi külső partnerrel (VEGA 1/0034/17): *Műfordítás, transzkulturalizmus, kánonok*

A leírás. A Magyar Irodalomtörténeti Társaság Összehasonlító Irodalomtudományi Tagozatának (ICLA magyar tagozat) és a PTE komparatiztikai konferenciája. Pécs, 2017. november 16–17. (**Szávai D.** társszervezésben)

2018. május 30-31: *Kánon és komparatiztika, a kánonok többszólamúsága* – többnyelvű (angol-francia-magyar) Nemzetközi Komparatiztikai Konferencia, Veszprém PE. (**Szávai D.-Ladányi I.**)

A határátlépés alakzatai az orosz és a lengyel irodalomban c. szlavisztikai konferencia. 2019. nov. 21-22. PPKE BTK Közép-Európa Intézet, Szlavisztika Műhely. (**Horváth G.**)

2021. január 28-29.: *Dosztojevszkij kelet- és közép-európai olvasatai* c. nemzetközi kétnyelvű konferencia (online), 30 résztvevővel. (**Horváth G.-Szávai D.**)

2021. május 6-7.: *Közép(- Kelet)-Európa mint kulturális konstrukció* c. nemzetközi záró konferencia (online), 43 résztvevővel (**Ladányi I.-Szávai D.**)

2. További közös konferenciárészvétel előadóként

1. *A leírás.* A Magyar Irodalomtörténeti Társaság Összehasonlító Irodalomtudományi Tagozatának (ICLA magyar tagozat) és a Pécsi Tudományegyetem komparatiztikai konferenciája, Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Pécs, 2017. november 16–17.
2. *Műfordítás, transzkulturalizmus, kánonok*, Nyitra, 2018. április 26.

3. „*Focalisation, Narration and Writing: the Novel*” című nemzetközi angol nyelvű konferencia, International Conference, 11th -12th May 2018, PPKE BTK, Budapest
4. *6th World Conference on Pluricentric Languages and their Non-Dominant Varieties*. June 21-23 2018, CPU Nitra, Slovakia
5. *Péter Esterházy, un con(m)te hongrois postmoderne* c. konferencia, Paris, Institut hongrois – INALCO, 2018. okt. 4-5.
6. *Közép-Európa a komparatistikában*. A Magyar Irodalomtörténeti Társaság Összehasonlító Irodalomtudományi Tagozatának, a Károli Gáspár Református Egyetem Magyar Nyelv-, Irodalom- és Kultúratudományi Intézetének és Kortárs Közép-Európai Regény Kutatócsoportjának közös konferenciája, 2018. október 18-19.
7. *Határtalan tudomány. Tudományágak integráló és integrált szerepe* c. konferencia, Veszprém, Pannon Egyetem, Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar – MTA VEAB Nyelv- és Irodalomtudományi Szakbizottság, 2018. november 12–13.
8. *Les relations littéraires entre la France et la Hongrie au XXe siècle* c. konferencia, MTA BTK Irodalomtudományi Intézet - Institut français de Budapest, - ELTE BTK Centre Interuniversitaire d'Études Françaises, 2019. december 5-7.
9. *Modernizációs minták és kísérletek a magyar irodalomban. A Szerb Tudományos és Művészeti Akadémia Újvidéki Tagozatának és a Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpontja Irodalomtudományi Intézetének Modern Magyar Irodalmi Osztálya közös konferenciája*. Újvidék, 2018. december 13–14.
10. *The Beginning/A kezdet* című 4. narratológiai konferencia. MTA BTK ITI Irodalomelméleti Osztálya, Budapest, 2019. január 29–30.
11. Belgrád A belgrádi hungarológia 25 éve, nemzetközi tudományos konferencia, Belgrádi Egyetem, 2019. november 29–30.
12. Értékmentő és értékteremtő humán tudományok – A VEAB Nyelv- és Irodalomtudományi Szakbizottságának és a Pannon Egyetem MFTK közös konferenciája, Veszprém, 2019. november 25–26.
13. Bori Imre-emlékkonferencia, Újvidéki Egyetem, BTK, Újvidék, 2019. október 22–23.
14. Modernitás és nemzeti identitás – Az MTA BTK Irodalomtudományi Intézet és a Szerb Tudományos és Művészeti Akadémia közös konferenciája, Budapest, 2019. december 10–11.
15. Germanisztikai és Fordítástudományi Intézete és a VEAB által szervezett *Übersetzung und kulturelles Gedächtnis / Translation and Cultural Memory* című konferencián. Veszprém, 2019. október 15–16.
16. *A Magyar Tudomány Ünnepe 2020* – A VEAB és a Pannon Egyetem MFTK közös „Jövőformáló humán tudományok” c. konferenciája, Veszprém, 2020 november 9–10.

3. Egyéni konferencia-előadások

A kutatás nemzetközi profiljának megfelelően a kutatók számos konferencián adtak elő Magyarországon, Franciaországban, Szlovákiában, Szerbiában, Horvátországban, Olaszországban, Erdélyben, Oroszországban, Lengyelországban és az USA-ban.

További egyéni konferencia-előadások (össz. 95): Szávai Dorottya további 26, Ladányi István 28, Földes Györgyi 19, Kovács Gábor 13, Horváth Géza 9.

4. További nemzetközi eredmények

Szávai Dorottya a Nemzetközi Komparatiztikai Társaság (ICLA/AILC) magyar és nemzetközi tagozatában aktívan tevékenykedett.

2017: Szávai Dorottya párizsi konferencia előadása (Paris 3 Egyetem) a Société Européenne de Littérature Comparée, a Société Française de Littérature Comparée et Générale és az Université Paris 3 (Sorbonne Nouvelle) meghívására.

2018: Ladányi István a 16. Nemzetközi Szlavisztikai Kongresszuson Belgrádban tematikus panelt vezetett

5. A közös kutatás eredményeinek publikálása

1. *Genres et identité dans la tradition européenne*, par Frédérique Toudoire-Surlapierre et Dorottya Szávai, Éditions Orizons, collection "Comparaisons", Paris, 2017, 258 p.

2. *Műfaj és komparatiztika*, szerk. Szávai D. és Z. Varga Z., Gondolat, 2017, 494p.

3. *Műfordítás, transzkulturalizmus, kánonok: Partitúra* 2019/1. (szerk. Benyovszky K.)

4. *Kánon és komparatiztika. A kánonok többszólamúsága*, szerk. Földes Gy., Szávai D., Gondolat, 2019, 335 p.

5. *Dosztojevszkij 200. Dosztojevszkij kelet- és közép-európai olvasatai*, szerk. Földes Gy., S. Horváth G., Szávai D., Gondolat, 2021, 315 p.

6. *Kelet-Közép-Európa mint kulturális konstrukció*, szerk. Földes Gy., Kovács G., Ladányi I., Szávai D., Gondolat, 2021 (megjelenés alatt)

7. Dosztojevszkij-blokk: *Iskolakultúra* XXXI. sz., 2021. április, 3-90. (szerk. **Horváth G.-Szávai D.**)

A Gondolat Kiadó által gondozott könyvsorozattá váltak a nagy konferenciák anyagából készült kiadványok, melyek a hazai komparatiztikai kutatások legjelentősebb publikációi közé tartoznak az utóbbi évekből.

6. Szakmai bemutatók-disszemináció

A kutatócsoport tagjai több nyilvános fórumon is bemutatták a kutatás publikációs eredményeit.

A *Műfaj és komparatiztika* kötetnek két bemutatója is volt (2018. május 24., Nyitott Műhely; Szegedy-Maszák Mihály emlékkonferencia, 2018. június 19., PIM - Szávai D., Z. Varga Z., Horváth G.)

Szávai Dorottya *A nyírfa kérge* c. kötetének online bemutatója: 2020. december 11.

2020. november 25.: *A Kánon és komparatiztika* bemutató – Tudomány Napja - MTA BTK ITI

A Kánon és komparatiztika, ill. a *Dosztojevszkij 200* kötetek kettős élő bemutatója: 2021. november 5.

7. Egyéni kutatás:

Szávai Dorottya kutatott és publikált *A Közép-európai és közép-kelet-európai irodalomszemlélet mint metakritikai alakzat* (főképp a magyar összehasonlító irodalomtudomány történetéről); *a kánonképződés komparatív folyamatainak vizsgálata* a magyar műfordítói hagyomány, a magyar-francia irodalmi-és szövegkapcsolatok, a kétnyelvűség és transznacionalizmus összefüggésében, ill. a modern és kortárs elégia műfaj történetében magyar és európai távlatban.

Többször végzett könyvtári anyaggyűjtést Párizsban a BNF-ben.

Megjelentette *A nyírfa kérge. Kánonok többszólamúsága – a kortárs magyar líráról és néhány előzményéről* című önálló tanulmánykötetét (Gondolat, 2020, 306 p.)

A *Pilinszky 100* eseményeihez és kiadványaihoz kötődő nagyszámú előadásán és publikációján túl harmincéves Pilinszky-kutatásai és a centenárium eredményeként új önálló Pilinszky-tanulmánykötetet állított össze (Gondolat, 2021, megjelenés alatt).

Folyamatban van az elégiáról szóló önálló monográfiájának összeállítása.

Ladányi István, a délszláv irodalmak és az (ex)jugoszláviai magyar irodalom kiemelkedő magyar kutatójaként az *Új Symposion* folyóirat történetére és Tolnai Ottó munkásságára vonatkozó monografikus távlatú kutatásokat folytatott, ill. az alábbiakról kutatott: műfordítási kérdések a közép-európai irodalmakban; a jugoszláviai magyar irodalomtankönyvek.

Többször végzett könyvtári kutatást Újvidéken.

Kiemelkedően nagyszámú konferencia-előadásain és publikációin túl kutatásainak összegzéseként elkészítette önálló kötetét: *Megújuló befejezetlenség. Új Symposion, 1961–1992*. Forum – Gondolat, Újvidék – Budapest, 2021. (megjelenés alatt)

Földes Györgyi, a női irodalom, a testpoétikák és a magyar avangárd kiemelkedő kutatójaként ezen tárgykörök komparatiztikai-transznacionális vetületével foglalkozott kutatásaiban, különös tekintettel a kétnyelvű női szerzőkre.

A számos tanulmányon és konferencia-előadáson túl, amit e tárgykörben produkált magyar és francia nyelven, önálló kötetet is megjelentetett: *Test-szöveg-test. Testreprezentációk és a Másik szépirodalmi alkotásokban* (Kalligram, 2018).

Két alkalommal könyvtári anyaggyűjtést végzett Párizsban a BNF-ben.

Folytatta kutatásait a női irodalom, a testpoétikák és a magyar avangárd komparatiztikai-transznacionális vonatkozásairól.

A projektkutatás keretében két alkalommal könyvtári anyaggyűjtést végzett Párizsban a BNF-ben.

Három önálló tanulmánykötet is megjelentetett:

Test-szöveg-test. Testreprezentációk és a Másik szépirodalmi alkotásokban, Kalligram, 2018, 328. p.

Akit „nem látni az erdőben”: *Avangárd nőírók nemzetközi és magyar kontextusban*
Budapest, Balassi, 2021, 158 p.

Avangárd anizsz. Transznacionális elvek és gyakorlatok
Budapest, Gondolat, 2021, 116. p.

Horváth Géza, Dosztojevszkij és Bahtyin nemzetközileg is jegyzett kutatójaként az alábbi témákban kutatott: *A dialogikusság a 20. századi magyar prózában és prózaelméleti gondolkodásban.*; kánon és deformáció és a szingularizáció kérdései, a Dosztojevszkij-életmű komparatív vetületben; Dosztojevszkij íráspoétikája, Dosztojevszkij hatástörténete a magyar és a kortárs orosz prózában; A dosztojevszkiji személyes elbeszélés Mészöly Miklós prózájában.; A kelet-közép-európai irodalomelméleti kánon: a formalizmus nyelvelméleti és fenomenológiai premisszái. Victor Erlich *Az orosz formalizmus* c. könyvének fordítása kommentárokkal.

2019: előadás a Bostoni Egyetemen a nemzetközi Dosztojevszkij-társaság szimpoziumján.

A Filológiai Közlöny 2021/4. *Dosztojevszkij*-számának szerkesztője.

A kutatásait összegző Dosztojevszkij-monográfiájának megjelentetése folyamatban.

Kovács Gábor a megújuló Gárdonyi-kutatás egyik prominenseként a magyar szerző életművének összehasonlító irodalomtudományi szempontból is releváns kérdéseit kutatta és tette közzé, valamint elméleti összefüggésben foglalkozott a kánonképződés komparatív megközelítéseivel a magyar irodalom és az európai irodalmak kontextusában, kiemelten a Dosztojevszkij-regények vonatkozásában, csakúgy, mint a műfordítás tárgykörében.

Bolyai János Kutatási Ösztöndíj; ÚNKP Bolyai+ Kutatói Ösztöndíj.

2021: habilitáció a kutatási témából.

Paul Ricœur *Interpretation Theory* c. könyve magyar fordításának előkészítése publikációra

Elméleti tárgyú kutatásait és Gárdonyi-kutatásait is egy-egy önálló kötet formájában publikálta:

Gárdonyi regényművészete. Budapest, Gondolat Kiadó 2021, 394 p.

Az alakmás az elbeszélésben. A narratív paralelizmus diszkurzív poétikája. Budapest, Gondolat Kiadó 2021, 262 p.

- 8. Kritikai fogadtatás a kutatáshoz kötődő közleményekről:** számos tudósítás, kritika, recenzió (megjelenés alatt is). (Ld. éves beszámoló!)

9. A kutatás további eredményei

A konferenciák komoly visszhangot keltettek a magyar és nemzetközi tudományos közegben. A kutatás eredményességét és hatását mutatják a kiadványokról megjelent (ill. megjelenés alatt álló) nagyszámú recenziók, kritikák, hivatkozások és tudósítások, (a nemzetközi kutatói közösségben és idegen nyelven is).

Az NN-125791 kutatás több szalon is kapcsolódott egy másik komparatiztikai NN-kutatáshoz (125791), melynek Szávai Dorottya tagja volt. A két kutatócsoport formálisan is érintkezett egymással, kutatói az AILC/ICLA tagjai, a mai magyarországi és nemzetközi komparatiztika jeles képviselői.

A kutatás vezetője és tagjai a tudományos utánpótlás terén is komoly eredményeket mutathatnak fel (doktori eljárások, doktori témavezetés).

Szávai Dorottya több doktorandusza nyert el szakmai díjakat vagy kiválósági ösztöndíjakat (Vajda-díj, többszörös ÚNKP - Szmeskó Gábor, Burján Ágnes). A Pilinszky-kutatás fiatalabb generációja nőtt föl témavezetése alatt, világirodalmi, komparatiztikai vetületbe helyezve a Pilinszky-kutatást.

A kutatás körül egész „junior” szakmai műhely nőtte ki magát (főleg PPKE BTK-s doktoranduszok s részben mesterszakos hallgatók) (ld. a Szávai Dorottya vezette IKT MA-t).

Tagjai (Pintér Viktória, Pápai Szandra, Györfi Anna, Mayer Liza, Burján Ágnes, Szmeskó Gábor, Lovizer Lilla) aktívan vettek részt a kutatás eseményeinek szervezésében, a kiadványok szerkesztésében, ill. a konferenciákon előadóként is szerepeltek, a kutatás témájából publikációik is születtek.

A projekt hallgatói tagja volt 2017-18-ban Mayer Lisa, aki több tudományos előadással, ill. konferencia-közleménnyel járult hozzá jelen tudományos eredményekhez.

A kutatás eredményessége

A kutatócsoport kiaknázta a projekt által biztosított lehetőséget, hogy a hazai komparatiztikai kutatásnak új lendületet és új arculatot adjon, melynek eredményességét tanúsítják a fent összegzett releváns eredmények, s hogy a csoportos és egyéni teljesítményeivel a diszciplína hazai és nemzetközi megújulását és presztízsét szolgálja. (A *Kánon és komparatiztika* lektori véleményeiből: „A kötet az utóbbi évtizedben megújult és aktivizálódott magyarországi összehasonlító irodalomtudományi kutatások újabb eredménye. A magyar irodalomtudományt párbeszédhelyzetbe hozza a nemzetközi komparatista kutatói közösséggel.”)

A kutatásnak a magyar akadémiai közösségen túl valóban sikerült kilépnie a nemzetközi komparatiztikai színtérre is (külföldi partnerekkel, külföldi és idegen nyelvű konferenciákkal és kiadványokkal), teljesítve az NN-projektek nemzetközi vállalásait, és jelentősen hozzájárulnia a megújulóban lévő diszciplína hazai eredményeihez.

